

1ο στρογγυλό τραπέζι (17:00-18:30)

Συντονισμός: Μαρία Ανδρεαδάκη-Βλαζάκη, Γ. Γ. ΥΠ.ΠΟ.Α

Ομιλητές: Δημήτρης Παντερμαλής

Τούλα Μαρκέτου

Γιάννης Παπαδάτος

Δημήτρης Πλάντζος

2ο στρογγυλό τραπέζι (19:00-20:30)

Συντονισμός: Κώστας Στρατής, Υφυπουργός

Ομιλητές: Άγγελος Βλάχος

Μιμικά Γιαννοπούλου

Αγγελική Κοτταρίδη

Στέλιος Λεκάκης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΔΗΜΟΣΙΑ
ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΤΙ ΡΩΤΑΜΕ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ;

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

13. ΔΕΚ. 2018

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΜΟΥΣΕΙΟΥ
ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

17:00-20:30

ΤΙ ΡΩΤΑΜΕ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ;

Ξύπνησα με το μαρμάρινο τούτο κεφάλι στα χέρια που μου εξαντλεί τους αγκώνες και δεν ξέρω πού να τ' ακουμπήσω.

Έπεφτε το όνειρο καθώς έβγαινα από το όνειρο έτσι ενώθηκε η ζωή μας και θα είναι πολύ δύσκολο να ξαναχωρίσει.

Η στροφή αυτή του Γιώργου Σεφέρη δείχνει την αμηχανία με την οποία αντιμετωπίζονται οι αρχαιότητες στην Ελλάδα. Απασχολούσαν τους Έλληνες και τις κυβερνήσεις τους από την πρώτη στιγμή της ελληνικής ανεξαρτησίας. Ήταν το υλικό και από στοιχείο του αρχαίου πολιτισμού, που κάτω από τις φτερούγες του ενηλικιώθηκε το έθνος. Πώς να σχετιστούμε μαζί τους; Είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της νεοελληνικής ταυτότητας, διαβατήριο για την Ευρώπη, βιομηχανία πολιτισμού ή μήπως συνδέονται με την αρχαιολατρία και την αβάσταχτη προγονοπληξία που φαλκιδεύουν την πρόοδο; Όλα αυτά έχουν ειπωθεί κατά καιρούς, γιατί κάθε εποχή έθετε τα δικά της ερωτήματα. Ποια ερωτήματα μπορεί να θέσει η δική μας εποχή; Ποια μπορεί να είναι η πολιτική για τις αρχαιότητες; Τι θέλουμε από αυτές; Πώς μπορούμε να συνομιλήσουμε μαζί τους;

Ενώ οι κλασικές σπουδές και η αρχαιογνωσία έχουν υποχωρήσει αισθητά στον παγκοσμιοποιημένο κόσμο που δεν βρίσκεται πλέον υπό τη δυτική ηγεμονία, εντούτοις η επισκεψιμότητα των ελληνικών αρχαιολογικών τόπων αυξάνεται αλματικά. Περίπου 4,5 εκατομμύρια άνθρωποι επισκέφθηκαν την Ακρόπολη και το νέο μουσείο της τον περασμένο χρόνο. Στη συνολική ζωή δυόμιση χιλιάδων χρόνων ποτέ δεν διάβηκαν τόσοι πολλοί άνθρωποι τα Προπύλαια. Τι μπορεί να σημαίνει αυτό; Τι μπορεί να σημαίνει το γεγονός ότι ένα πολύ μεγάλο μέρος των ανθρώπων αυτών, ίσως αποδειχτεί το μεγαλύτερο, δεν προέρχονται από χώρες του δυτικού πολιτισμού εξοικειωμένες με εικόνες και σύμβολα της ελληνικής αρχαιότητας; Λ.χ. τι «ρωτάνε»

τον Παρθενώνα επισκέπτες στων οποίων τους πολιτισμούς είναι ξένη και η έννοια της Αρχαιότητας, ως μιας διακριτής εποχής πολιτισμού, καθώς και η έννοια των ερειπίων άλλων εποχών ως μνημείων; Εξάλλου, γιατί χρειάζεται να σκαρφαλώσουν στην Ακρόπολη, να συνωστισθούν στις ουρές στα μουσεία για να δουν αντικείμενα που τα έχουν μπροστά τους κάθε στιγμή μέσα από τον υπολογιστή τους; Είναι οι ελληνικές αρχαιότητες ένας τόπος ρεμβασμού για να σκεφθεί κανείς την πορεία του πολιτισμού, την ακμή και την πτώση του, όπως έκανε ο Γίββωνας στα ερείπια του Καπιτωλίου στη Ρώμη, ή πρόκειται για το εξωτικό, για μιαν άλλη Disneyland;

Η Ελλάδα μπήκε στον εικοστό πρώτο αιώνα με μια πορεία από τη δόξα των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, όπου παρουσίασε σε όλον τον κόσμο την αρχαία της δόξα και τα σύγχρονα επιτεύγματά της, στην καταισχύνη και την περιφρόνηση εξαιτίας της τρομερής κρίσης, όπου πάλι οι αρχαιότητες και τα Μάρμαρα αποτέλεσαν το στοιχείο της σύγκρισης στις εικονογραφήσεις της Ελλάδας στα διεθνή ΜΜΕ. Σήμερα ο τουρισμός, που οφείλεται σε μεγάλο μέρος στις αρχαιότητες, είναι από τους βασικούς οικονομικούς μοχλούς της εξόδου από την οικονομική κρίση. Ωστόσο, σε μια πορεία επανεκκίνησης, οι σχέσεις μας με τις αρχαιότητες πρέπει να συζητηθούν σε βάθος και σε έκταση με τα καινούργια δεδομένα, ελληνικά και παγκόσμια, πολιτισμικά, παιδείας, οικονομικά αλλά και εκείνα που υπαγορεύονται από τις ριζικές τεχνολογικές αλλαγές. Χρειάζεται να επαναδιατυπώσουμε τα ερωτήματά μας. Η πολιτική του πολιτισμού για να έχει συνέπεια και βάθος, χρειάζεται να βασιστεί σε μια συζήτηση που θα θέσει στο τραπέζι τουλάχιστον τα ερωτήματα. Γι' αυτό και ο τίτλος «Τι ρωτάμε την αρχαία πολιτιστική κληρονομιά;». Η δημόσια συζήτηση της 13ης Δεκεμβρίου, στην οποία το υπουργείο κάλεσε πανεπιστημιακούς και ειδικούς επιστήμονες απευθυνόμενο σε ένα ευρύτερο κοινό, θα θέλαμε να είναι μόνο η αρχή.

Μυρσίνη Ζορμπά

Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού